

Bil. 1.

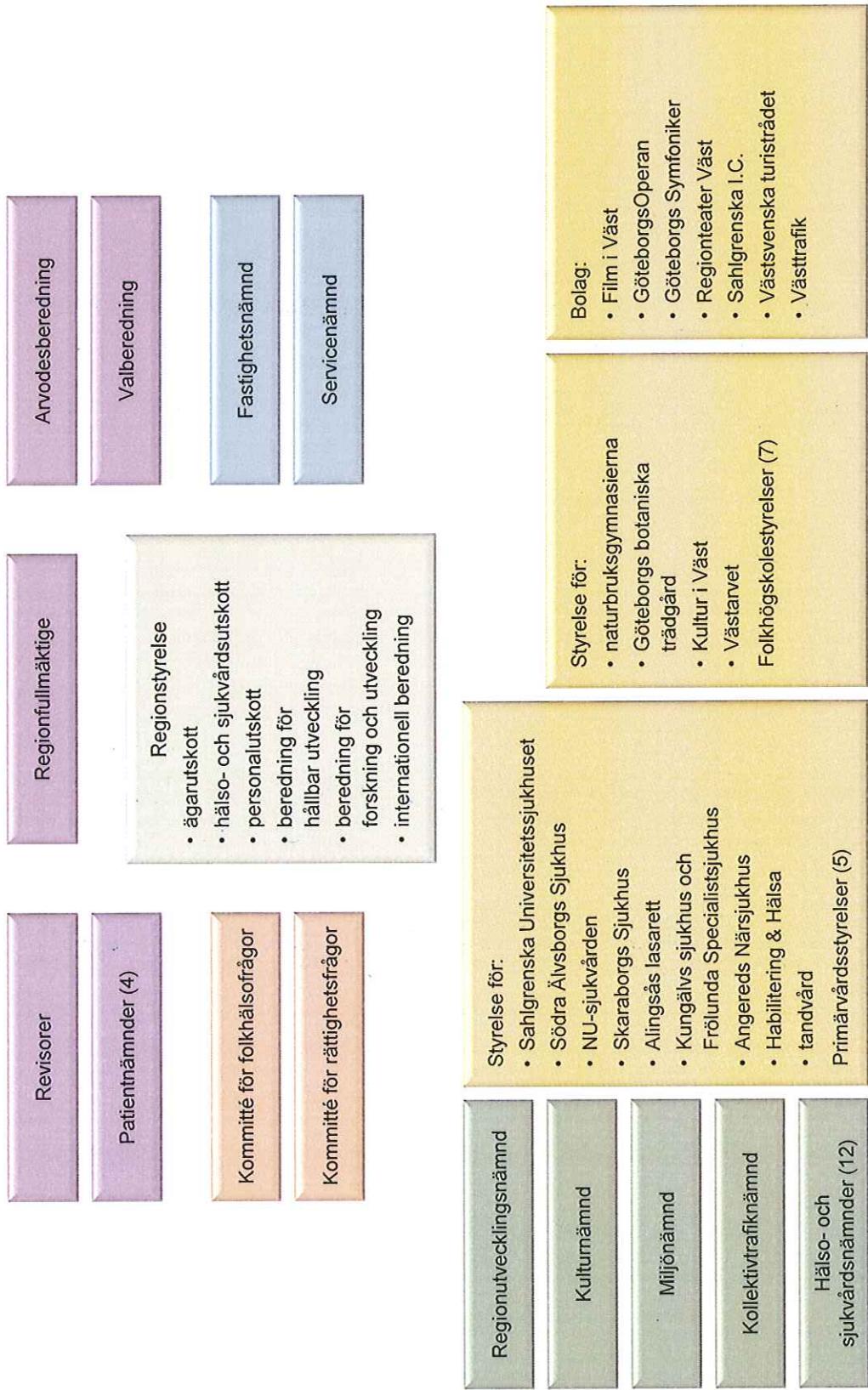
Kommittén för rättighetsfrågor

Möte med Regionala pensionärsrådet

2014-04-30

Politisk organisation 2011–2014

Västra Götalandsregionen

Kommittén för rättighetsfrågor (politiker) Rättighetskommitténs kansli (tjänstemän)

Grundbegrepp

- Mänskliga rättigheter
- Normer och icke-diskriminering

Områden

- Jämställdhet/HBTQ
- Etnicitet/trosuppfattning
- Funktionshinder
- Ålder

Kommittén för rättighetsfrågor

Ordförande: Tord Karlsson (S)
Vice ordförande: Kristina Grapenholm (FP)

Susanne Arvidsson (S)
Laila Neck (S)
Lars-Åke Carlsson (M)
Linda Arnströmmar (M)
Kristina Körnung (MP)
Gunilla Lindell (KD)
Elise Norberg Pilhem (V)

Hanne Jensen (S)
Lars Edmar (S)
Agneta Stroh (S)
Annika Håkansson (M)
Stig Olov Tingbratt (C)

Rättighetskommitténs kansli

Arbetar med

Sakområden

- Utbildningar, konferenser
- TD
- Pilotverksamheter i rättighetsbaserat arbete
- Remisser, riklinjer
- Organisationsstöd, projekt- och forskningsmedel
- Samråd med olika invånargrupper
- Jämställdhet/hbtq
- Etnicitet/trosuppfattning
- Funktionshinder
- Ålder

Västra Götalandsregionens budget 2014

Rättighetsfrågor

- Verksamheterna ska arbeta och leva upp till internationella konventioner
- Alla verksamheter ska utgå från diskrimineringslagstiftningens sju diskrimineringsgrunder
- Rättighetsbaserat arbetssätt: mognad och kompetens att möta alla
- Fysisk tillgänglighet till alla lokaler är en självklarhet

Mänskliga rättigheter

- Alla mänskor är lika i värde och rättigheter och har rätt till samtliga mänskliga rättigheter utan någon diskriminering.
- Detta innebär i sin tur ett ansvar för varje lands offentliga sektor att skydda, tillgodose och främja de mänskliga rättigheterna på alla nivåer.
- Mänskliga rättigheter kan enkelt uttryckt sägas beskriva vad som inte får göras mot någon mänsklig och vad som måste göras för varje mänsklig och berör därför alla samhällsområden.

Rättighets- Och skyldighetsbärare

Rättighetsbärare – alla invånare i Västra Götaland

Skyldighetsbärare – alla anställda inom VGR som
organisation

Juridiskt bindande konventioner

- Den allmänna förklaringen om mänskliga rättigheter (1948)
- Konventionen om *ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter* (1972)
- Konventionen om *medborgerliga och politiska rättigheter* (1972)
- Konventionen mot *rasdiskriminering* (1972)
- Konventionen mot *diskriminering av kvinnor* (1981)
- Konventionen mot *tortyr och annan kränkande behandling* (1987)
- Konventionen om *barnets rättigheter* (1990)
- Konventionen om *rättigheter för personer med funktionsnedsättning* (2008)

Europeiska konventionen för skydd av de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (1952 och 1994)

Särskilt viktiga artiklar för Västra Götalandsregionen

- Alla mäniskor är födda fria och lika i värde och rättigheter
- Centrala principer: Delaktighet, Icke-diskriminering, Ansvarighet, Transparens
- Rätten till yttrandefrihet och rätten till information
- Rätten till bästa möjliga hälsa
- Rätten att fritt delta i samhällets kulturella liv och njuta av konst
- Rätten till arbete

Vad betyder det för de äldre i Västra Götaland?

- Hur når vi bästa uppnåeliga psykiska och fysiska hälsa för alla?
- Hur garanterar vi lika tillgång till information, kunskap om nya vetenskapliga rön?
- Möjlighet till delaktighet i alla frågor som rör den egna situationen
- Lik tillgång till kultur och fritid
- Kollektivtrafik på likvärdig grund

Diskrimineringslagen

Förbjuder diskriminering som har samband med:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder

Så här arbetar kommunen för rättighetsfrågor med äldreområdet

- Samverkan med pensionärsrörelsen
- Samverkan med folkhälsokommittén
- Projektmedel för mänskliga rättigheter (1,6 miljoner kr)
  - Inventering av aktuella äldrefrågor
  - Tillgänglighetsdatabas TD

Synpunkter från andra pensionärssråd

Vad kännetecknar en bra hälso- och sjukvård för den äldre befolkningen?

- Alla människors lika värde oavsett ålder
- Bra bemötande, god tillgänglighet och kontinuitet
- Hög kompetens, både medicinsk och teknisk
- Sjukvård med respekt
- Stort behov av geriatriker
- Ingen åldersdiskriminering
- Viktigt att bli lyssnad på – känna trygget så att man vågar ifrågasätta utan att anses som obekvämt
- Samverkan mellan kommun och primärvård

forts synpunkter från andra pensionärssråd

Vilka är de viktigaste frågorna just nu?

- Ålderism - åldersdiskriminering
- Tillgång till fast anställda utbildade läkare
- Hög självmordsfrekvens bland äldre
- Ekonomifrågorna – inga besparingar på patienternas bekostnad
- Fortsatt närhet till lokalsjukhus med bevarad eller utökad service

Att diskutera

- Vad kännetecknar en bra hälso- och sjukvård för den äldre befolkningen?
- Vilka är de viktigaste frågorna just nu?

Välkommen att besöka vår
websida:

www.vgregion.se/rättighet-kansli

Rättighetskommitténs kansli

Bil. 2.

Minnesanteckning Regionala pensionärsrådet 2014-04-30

Presentation av kommittén för rättighetsfrågors arbete med inriktning mot äldre av Lars-Åke Carlsson, Elise Norberg Pilhem och Jan Terneby.

Efter presentation av kommitténs arbete redovisades sammanfattande synpunkter som kommit fram i samband med träffar med de delregionala pensionärsråden som är knutna till hälso- och sjukvårdsnämnderna. Därefter diskuterades följande två frågeställningar:

- Vad kännetecknar en bra hälso- och sjukvård för den äldre befolkningen?
- Vilka är de viktigaste frågorna nu?

Följande aspekter lyftes fram och diskuterades:

- Viktigt att alla konferensanläggningar och lokaler som Västra Götalandsregionen använder är tillgänglighetsanpassade i alla avseenden. Ett exempel som nämntes var en utbildning om rättighetsfrågor på Bohusgården där hörslingen inte fungerade. Ett arbete pågår att all VGR:s upphandlade konferensanläggningar ska vara helt tillgänglighetsanpassade.
- Det finns mycket bra visioner i VGR, men var finns ekonomin att genomföra alla visionerna? Viktigt att politiken och regionen kraftsamlar vad som ska göras och vad som kan göras utifrån visionerna.
- Samverkan mellan VGR och kommunerna togs upp i flera sammanhang. En viktig grupp där samarbetet måste förbättras är de så kallade färdigbehandlade patienterna. Här önskas mer politiska initiativ. RS:s ordförande tar med frågan till samarbetsorganet VästKom. Goda exempel på samarbete måste också spridas. Bra samverkan finns i Lidköping. RS:s ordförande berättar om studiebesök där och där bland annat trygghetsfrågan hade lyfts och är av stor vikt.
- Kommittén för rättighetsfrågor är RS:s förlängda arm och kan förmedla dessa goda exempel i rättighetsarbetet i regionen. En annan fråga där kommittén för rättighetsfrågor arbetar som RS:s förlängda arm är arbetet med handlingsplanen för implementering av barnkonventionen i alla VGR:s verksamheter.
- Rätten till delaktighet tas upp och en viktig förutsättning för detta är möjligheten att kunna förflytta sig. Angeläget att alla kan ta del av Västrafiks hela utbud.
- Rätten till bästa möjliga hälsa tas också upp, men här påpekas återigen vikten av att alla har råd att ta del av denna. Så är det inte för alla pensionärer.
- Rätten till delaktighet och möjligheterna till samvaro i lokala pensionärsföreningar försvåras då många kommuner satsat på stora konferensanläggningar med påföld att hyror för lokaler kraftigt skjutit i höjden.
- Trygghet nämns ytterligare som en viktig aspekt för äldre. För många är det svårt att veta var man ska vända sig till. Vikten av att se hela människan vid besök i hälso- och